

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2018/1434**annettu 18 päivänä huhtikuuta 2018****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan GNSS-viraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016**

EUROOPAN PARLAMENTTI, JOKA

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan GNSS-viraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2016,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan ja liitteen IV,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A8-0082/2018),
- A. korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiin on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastavuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;
- B. toteaa, että Euroopan GNSS-viraston tulo- ja menotaulukon⁽¹⁾ mukaan unionin tuki viraston lopulliseen talousarvioon varainhoitovuodeksi 2016 oli 29 086 327 euroa, mikä merkitsee 5,36 prosentin lisäystä vuoteen 2015 verrattuna;
- C. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin toteaa kertomuksessaan viraston tilinpäätöksestä varainhoitovuonna 2016 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit olivat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet olivat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Viraston velvoitteet

1. muistuttaa virastoa siitä, että sen on noudatettava asetuksen (EU) N:o 1271/2013 109 ja 110 artiklan säännöksiä ja täytettävä vastuuvapauden myöntämismenettelyssä velvoitteensa erityisesti vastaamalla Euroopan parlamentin jäsenten lähettämään kyselylomakkeeseen sekä vuoden 2015 vastuuvapauden myöntämismenettelyssä (miin kutsuttu seurantamenettely) esitettyihin kysymyksiin; katsoo, että virasto ei täyttänyt velvoitteitaan vuonna 2016, sillä vastoin sääntöjä ja velvoitteitaan se lähetti vastauksensa liian myöhään; katsoo, että tätä voitaisiin pitää menettelyyn liittyvänä syynä, joka oikeuttaa lykkäämään vastuuvapauden myöntämistä; katsoo, että tällainen viivästyminen ei saisi toistua;

Vuosia 2014 ja 2015 koskevien vastuuvapausmenettelyjen seuranta

2. panee huolestuneena merkille, että käynnissä on paljon korjaavia toimenpiteitä, joilla reagoidaan tilintarkastustuomioistuimen vuosien 2014 ja 2015 osalta esittämiin huomautuksiin, jotka koskivat vakuutuksen kattavuutta, kirjanpitojärjestelmän validointia, toiminnan jatkuvuutta koskevaa suunnitelmaa ja henkilöstön suurta vaihtuvuutta; kehottaa virastoa saattamaan mahdollisimman monta korjaavaa toimenpidettä päätökseen vuonna 2018;

Talousarvio- ja varainhallinto

3. panee merkille, että varainhoitovuonna 2016 toteutetun talousarvion seurannan tuloksena talousarvion toteutusaste oli 100 prosenttia; panee lisäksi merkille, että maksumäärärahojen käyttöaste oli 82,42 prosenttia;
4. panee merkille, että virasto hallinnoi vuonna 2016 edelleen huomattavaa määrää valtuutuksella siirrettyjä määrärahoja allekirjoitettuaan vuonna 2016 kaksi uutta valtuutussopimusta (Egnos-järjestelmän käyttö ja Galileo-järjestelmän käyttö); toteaa, että vuonna 2016 valtuutuksella siirretyistä määrärahoista sidottiin 1 074 000 000 euroa ja maksuja suoritettiin 111 600 000 euroa;

Maksusitoumukset ja määrärahasiirrot varainhoitovuodelta toiselle

5. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan seuraavalle varainhoitovuodelle siirrettyjen sidottujen määrärahojen osuus osastossa 2 (hallintomenot) oli korkea, 2 806 212 euroa (45 prosenttia), kun vuonna 2015 vastaava osuus oli ollut 2 511 309 euroa (42 prosenttia); toteaa, että kyseiset määrärahasiirrot liittyivät lähinnä vuonna 2016 suoritettuihin tietotekniikan alan palveluihin, joita ei ollut vielä laskutettu;

⁽¹⁾ EUVL C 230, 24.6.2016, s. 4.

6. toteaa, että siirtojen peruuntumisen aste oli hyvin alhainen (0,7 prosenttia kaikissa budjettikohdissa vuonna 2016); toteaa, että viraston mielestä tämä ilmaisee huomattavasti paremmin talousarvion hallintaa kuin siirtojen määrä sinällään;
7. toteaa, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle voivat usein olla osittain tai täysin perusteltuja virastojen toimenpideohjelmien monivuotisen luonteen vuoksi, että ne eivät välttämättä ole osoitus talousarvion suunnittelun ja toteuttamisen heikkouksista eivätkä myöskään aina vastoin talousarvion vuotuisuuden periaatetta etenkin, jos ne suunnitellaan etukäteen ja niistä ilmoitetaan tilintarkastustuomioistuimelle;

Määrärahasiirrot budjettikohdasta toiseen

8. toteaa, että vuonna 2016 käsiteltiin kuusi sisäistä määrärahasiirtoa budjettikohdasta toiseen ja että kaikki siirrot olivat toimitusjohtajan hyväksymiä, koska joko määriä siirrettiin osastojen sisällä tai osastojen välisissä tapauksissa siirron osuus jäi alle kymmenen prosentin;

Henkilöstöpolitiikka

9. panee merkille, että vuoden 2016 alussa virastossa oli 99 väliaikaista toimihenkilöä, 36 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 4 kansallista asiantuntijaa, eli kaikkiaan 139 työntekijää; panee merkille, että vuoden 2016 lopussa virastossa oli 113 väliaikaista toimihenkilöä (unionin talousarviossa hyväksytystä 113 toimesta), 43 sopimussuhteista toimihenkilöä ja 4 kansallista asiantuntijaa, joten työntekijöitä oli kaikkiaan 160;
10. panee huolestuneena merkille, että 31. joulukuuta 2016 täytettyinä olleiden toimien sukupuolijakauma oli 36 prosenttia naisia ja 64 prosenttia miehiä;
11. pitää myönteisenä, että virasto on toteuttanut lukuisia toimenpiteitä parantaakseen houkuttelevuuttaan ulkoisesti ja sisäisesti esimerkiksi korostamalla toimeksiantonsa merkitystä, levittämällä laajemmin avoimia virkoja koskevia ilmoituksia ja yksinkertaistamalla niitä, tekemällä selkoa henkilöstön etuuksista ja tehostamalla osastojen välistä yhteistyön ilmapiiriä, millä on reagoitu henkilöstön suureen vaihtuvuuteen; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle näiden toimenpiteiden vaikutuksista;
12. korostaa, että työ- ja perhe-elämän tasapainottamisen olisi oltava osa viraston henkilöstöpolitiikkaa; toteaa, että työhyvinvointia edistävään toimintaan käytettiin noin 84,70 euroa henkilöstön jäsentä kohti, mikä vastaa 1,1:tä päivää henkilöstön jäsentä kohti; toteaa, että vuonna 2016 sairauslomapäiviä oli keskimäärin 7,1 henkilöstön jäsentä kohti;
13. arvostaa sitä, että virasto on hyväksynyt uusia toimintaperiaatteita, joilla suojellaan työntekijöiden ihmisarvoa ja ehkäistään häirintää vuonna 2017; kannattaa koulutustilaisuuksien järjestämistä, jotta työntekijät olisivat tietoisempia asiasta, ja ehdottaa, että asiaa koskevaa koulutusta ja tiedottamista järjestetään säännöllisesti;
14. panee tyytyväisenä merkille, että virasto ei vastaanottanut vuonna 2016 yhtään valitusta, kannetta tai ilmoitusta, jossa olisi moitittu työntekijöiden palkkaamista tai irtisanomista;

Hankinnat

15. panee merkille, että viraston keskimääräinen maksuaika oli 14 päivää, mikä alittaa selvästi komission viitearvon (30 päivää) ja viraston oman tavoitteen (20 päivää); panee merkille, että virasto käsitteli kaikkiaan 4 740 rahoitus-tapahtumaa, mikä merkitsee 11 prosentin lisäystä vuoteen 2015 verrattuna;
16. panee tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta merkille, että 15. joulukuuta 2016 virasto allekirjoitti 1 500 000 000 euron arvoisen puitesopimuksen Galileo-satelliittijärjestelmän käytöstä kaudella 2017–2027; toteaa lisäksi, että sopimus tehtiin julkisen hankintamenettelyn perusteella; toteaa, että yksi menettelyyn osallistuneista tarjoajista on nostanut virastoa vastaan kanteen Euroopan unionin tuomioistuimessa, koska tarjoaja kyseenalaistaa hankintamenettelyn tulokset; toteaa, että Euroopan unionin tuomioistuin päättää antamallaan tuomiolla puitesopimusta koskevan hankintamenettelyn sekä kaikkien asiaan liittyvien erityisten sopimusten ja tulevien maksujen laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta; korostaa, että ensimmäiset maksut oli määrä suorittaa vuonna 2017;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus ja demokratia

17. toteaa, että virasto on julkistanut ylimmän johtonsa sidonnaisuuksia koskevat ilmoitukset ja lyhyet ansioluettelot verkkosivustollaan;
18. toteaa, että virasto ei ole vielä hyväksynyt väärinkäytösten paljastamista koskevia toimintaperiaatteita; panee kuitenkin merkille, että seurantakertomuksen mukaan virasto käynnistää väärinkäytösten paljastamista koskevien toimintaperiaatteiden hyväksymisen komission virastoja varten laatimien täytäntöönpanosääntöjen perusteella ja että kyseisten sääntöjen odotetaan valmistuvan vuonna 2018; pyytää virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle väärinkäytösten paljastamista koskevien sääntöjen hyväksymisestä ja täytäntöönpanosta;

Tärkeimmät saavutukset

19. on tyytyväinen viraston vuonna 2016 määrittämiin kolmeen keskeiseen saavutukseen, jotka ovat seuraavat:
- Galileo-palveluoperaattoria koskevan 1 500 000 000 euron arvoisen hankinnan loppuun saattaminen;
 - komission kanssa tehdyn Galileoa koskevan valtuutus sopimuksen päivittäminen;
 - Galileoa koskevista työjärjestelyistä käytyjen neuvottelujen loppuun saattaminen Euroopan avaruusjärjestön (ESA) kanssa ja niiden allekirjoittaminen;

Sisäinen tarkastus

20. panee merkille, että komission sisäinen tarkastus (IAS) tarkasti viraston suunnittelu-, seuranta- ja raportointiprosessit; korostaa, että tarkastuksessa ei ilmoitettu kriittisistä havainnoista; toteaa lisäksi, että IAS ilmoitti vuonna 2016 toteuttavansa virastoa koskevan säännöllisen riskinarvioinnin huhtikuussa 2017;

Sisäinen valvonta

21. panee merkille, että sisäisen valvonnan standardien noudattamista on arvioitu viimeksi lokakuussa 2015 ja että tuolloin kävi ilmi, että virasto noudattaa yhtä lukuun ottamatta (toiminnan jatkuvuus) kaikkia kuuttatoista sisäisen valvonnan standardia; toteaa lisäksi, että tämän jälkeen virasto käynnisti vuonna 2016 toiminnan jatkuvuutta koskevan arvioinnin; kehottaa virastoa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle arvioinnin tuloksista;
22. panee merkille tilintarkastustuomioistuimen kertomuksesta, että IAS totesi marraskuussa 2016 päivätyssä tarkastuskertomuksessaan, että koko viraston kattavaa vuotuista riskienarviointia ei suoritettu vuonna 2016 ja että viraston merkittäviä riskejä ei mainita sen suunnitteluasiakirjoissa tai toimintakertomuksissa; toteaa lisäksi IAS:n panneen merkille, että tuloksellisuuden mittausjärjestelmän eri osatekijöiden yhteydessä käytetty termistö ei ole yhdenmukaista, mikä häiritsee tuloksellisuuden seurantaa; panee merkille, että virasto ja IAS ovat sopineet korjaavia toimenpiteitä koskevasta suunnitelmasta; toteaa, että virasto on reagoinut riskinhallintaa koskeviin IAS:n havaintoihin ja että se viimeisteli riskinhallintaa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt vuoden 2016 viimeisellä neljänneksellä;

Muita huomautuksia

23. panee merkille, että viraston ylläpitämät Galileon turvallisuuden valvontakeskus ja Galileon maa-asemat sijaitsevat Yhdistyneen kuningaskunnan alueella; korostaa, että Yhdistyneen kuningaskunnan asema niissä on vielä määrittämättä; kehottaa virastoa toimimaan kiinteässä yhteistyössä komission kanssa brexit-neuvottelujen suhteen, jotta voidaan valmistautua riittävästi minimoimaan mahdolliset kielteiset toiminnalliset ja rahoituskelliset vaikutukset;
24. on pettynyt siihen, että viraston näkyvyys on edelleen epätydyttävä ja että virasto ei korosta riittävästi unionin tekemää työtä viraston omalla toimialalla; kehottaa virastoa esittelemään aktiivisemmin toiminta-ajatustaan ja työtään laajemmalle yleisölle ja lisäämään yleistä näkyvyyttään;
25. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 18. huhtikuuta 2018⁽¹⁾ antamaansa päätöslauselmaan.

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2018)0133 (ks. tämän virallisen lehden s. 393).